

národní
úložiště
šedé
literatury

Nová výstava na střeše muzea: O rostlinách, zvířatech, mikroorganismech a vlastnostech, které čekají na svou příležitost

Taussiková, Jitka
2019

Dostupný z <http://www.nusl.cz/ntk/nusl-538123>

Dílo je chráněno podle autorského zákona č. 121/2000 Sb.

Tento dokument byl stažen z Národního úložiště šedé literatury (NUŠL).

Datum stažení: 28.04.2024

Další dokumenty můžete najít prostřednictvím vyhledávacího rozhraní nusl.cz .

Tisková zpráva
4. září 2019

Nová výstava na střeše muzea: O rostlinách, zvířatech, mikroorganismech a vlastnostech, které čekají na svou příležitost

Od 10. září až do 31. října mají návštěvníci Národního zemědělského muzea v Praze možnost zhlédnout výstavu Genetické zdroje: Klíč k zemědělské rozmanitosti. Jedná se o další z výstav, které muzeum pořádá na své střešní terase ve spolupráci s resortními organizacemi. Tentokrát je věnována problematice uchovávání genetických zdrojů v zemědělství.

S intenzifikací zemědělství mizí z polí a sadů krajové či místní odrůdy a upřednostňují se plodiny geneticky jednotné a výnosnější. Všestranná hospodářská plemena zvířat ustupují těm šlechtěným na výkon, tedy na více mléka, masa či vajec. *„Každá rostlina i každý živočich nebo mikroorganismus jsou jedinečnou zásobárnou genů a vlastností. Ty mohou být klíčové při šlechtění nových odrůd a plemen, což je důležité zejména v souvislosti s měnícími se klimatickými podmínkami. Díky šlechtění totiž můžeme získat plodiny, které se těmto změnám přizpůsobí. Mezi genetickými zdroji jsou mikroorganismy, které se významně podílejí jak na vlastní zemědělské produkci, tak na její ochraně nebo přímo na jejím zpracování a využívání. A to je jeden ze základních prvků pro zajištění budoucí potravinové bezpečnosti,“* řekl ministr zemědělství Miroslav Toman.

Co lze dělat, abychom tyto cenné zdroje vlastností neztráceli, přiblíží 21 informačních panelů umístěných na střeše muzea. Výstava stručně představí téma zemědělské rozmanitosti, jejího významu pro lidstvo i způsoby, jak se genetické zdroje rostlin, živočichů a mikroorganismů uchovávají pro budoucí generace. *„Přestože řada starých plemen a krajových odrůd ztratila dnes na ekonomickém významu, úzce souvisí se zemědělskou historií a milníky, kterými zemědělství prošlo zejména v posledním století. I když se mnoho z nich v současnosti nevyužívá, v budoucnu mohou jejich unikátní vlastnosti lidem opět posloužit,“* říká generální ředitel Národního zemědělského muzea Milan Jan Půček.

Výstavu připravilo Ministerstvo zemědělství společně s koordinátory Národního programu konzervace a využívání genetických zdrojů rostlin, zvířat a mikroorganismů – Výzkumným ústavem rostlinné výroby, který spravuje genetické zdroje rostlin a mikroorganismů, Výzkumným ústavem živočišné výroby (genetické zdroje zvířat) a dalšími partnery.

Doplňující informace:

- Na světě je známo přes 8 800 místních plemen 38 druhů hospodářských zvířat, ale jen pět druhů (tur, prase, koza, ovce, kur) se využívá k produkci 75 % všech živočišných potravin.

- Přes 30 000 suchozemských rostlin je jedlých, ale 90 % globální zemědělské produkce potravin závisí na méně než 20 druzích rostlin, 60 % všech potravin se vyrábí z pšenice, rýže, kukuřice a brambor.
- Existuje více než 3 000 000 kmenů mikroorganismů uchovávaných ve více než 800 sbírkách kultur.
- Až 80 % veškerých potravin je rostlinného původu.
(zdroj: FAO, WFCC).

Česká republika je jedna z mála zemí, které se ochranou zemědělsky významných genetických zdrojů (GZ) zabývají komplexně. Již v roce 1993 vznikl první program pro ochranu GZ rostlin, který postupně doplnily programy pro zvířata a mikroorganismy. Od roku 2003 jsou genetické zdroje chráněny zákonem v rámci Národního programu konzervace a využívání genetických zdrojů rostlin, zvířat a mikroorganismů významných pro výživu a zemědělství. Tuto strategii a související zákony má v kompetenci Ministerstvo zemědělství. Do Národního programu genetických zdrojů rostlin jsou v České republice zařazeny krajové, tradiční a moderní odrůdy a plané příbuzné druhy plodin, plemena, která mají původ nebo jsou dlouhodobě adaptována na území České republiky. Uchovávají se zde ale i živočišné viry, zoopatogenní a fytopatogenní mikroorganismy, škůdci rostlin a skladovaných produktů, jedlé a léčivé houby a mikroorganismy používané při výrobě potravin.

Popisky k fotografiím:

Foto 1

V České republice v konzumaci masa převládá vepřové (více než 42 kg na osobu/rok). Po letech šlechtění prasat na libové maso se zájem spotřebitelů obrací ke šťavnatému prorostlému masu prasat masosádelného typu. A s ním stoupá zájem i o původní plemeno přeštického prasete. (foto: archiv VÚŽV)

Foto 2

Špicherské globální úložiště semen (Svalbard Global Seed Vault) má úložnou kapacitu 2,25 miliardy semen 4,5 milionu vzorků rostlin z celého světa. Je zde uloženo také 1 168 vzorků semen původních českých zemědělských plodin. (foto: archiv VÚRV)

Národní zemědělské muzeum je státní příspěvková organizace zřízená Ministerstvem zemědělství. Zabývá se tematikou zemědělství, lesnictví, myslivosti, rybářství, zahradnictví, potravinářství, zpracování zemědělských produktů, vývoje venkova a kulturní krajiny. Národní zemědělské muzeum má kromě hlavní výstavní budovy v Praze další pobočky – Čáslav, zámek Kačina, zámek Ohrada, Valtice. V pražské budově jsou k vidění expozice Zemědělství, Jede traktor, Rybářství, Myslivost, Voda v krajině, Gastronomie, Laboratoř ticha či Život – střešní zahrada. Prostor pro zdokonalování kulinářských dovedností nabízí gastrostudio, kde probíhají kurzy vaření a workshopy pro veřejnost.

Více na www.nzm.cz.

Jitka Taussiková

tisková mluvčí

Národní zemědělské muzeum

Tel.: 604 867 970, tiskove@nzm.cz